

اعترافات

ژان ژاک روسو

ترجمه

مهستی بحرینی

انتشارات پیام

Rousseau, Jean-Jacques

روسو، ژان ژاک، ۱۷۱۲-۱۷۷۸م

اعترافات / ژان ژاک روسو؛ ترجمه مهستی بحرینی. - تهران: نیلوفر، ۱۳۸۵.

ISBN 964-448-284-0

۸۲۵ ص.

Les confessions. -

عنوان اصلی.

فهرست نویسی بر اساس اطلاعات فیبا.

۱. روسو، ژان ژاک، ۱۷۱۲-۱۷۷۸م. Rousseau, Jean-Jacques

۲. نویسندگان فرانسوی. - قرن ۱۸ م. - سرگذشتنامه. الف. بحرینی، مهستی،

۱۳۱۷. - مترجم. ب. عنوان.

۸۲۳/۵

PQ ۱۹۹۶ / ۱۵

۱۳۸۵

۴۲۹۰-۲۶۲۹م

کتابخانه ملی ایران

انتشارات نیلوفر، خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، تلفن: ۶۶۲۶۱۱۱۷

ژان ژاک روسو

اعترافات

ترجمه مهستی بحرینی

چاپ دوم: تابستان ۱۳۸۵ (چاپ اول جیبی)

حروفچینی: شبستری

چاپ گلشن

شمارگان: ۳۳۰۰ نسخه

حق چاپ محفوظ است.

شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۲۸۴-۰

فهرست

۷	یادداشت مترجم
۱۳	کتاب اول
۱۵	دفتر اول
۶۲	دفتر دوم
۱۱۳	دفتر سوم
۱۶۶	دفتر چهارم
۲۱۸	دفتر پنجم
۲۷۶	دفتر ششم
۳۳۳	کتاب دوم
۳۳۵	دفتر هفتم
۴۲۰	دفتر هشتم
۴۸۰	دفتر نهم
۵۸۱	دفتر دهم
۶۴۶	دفتر یازدهم
۶۹۶	دفتر دوازدهم
۷۷۵	پرافزود
۷۸۵	یادداشت‌ها
۸۳۹	نامها

یادداشت مترجم

کتاب اعترافات، که روسو گاه از آن با عنوان خاطرات یاد می‌کند، همه زویدادهای زندگی او را از کودکی تا سال‌های پایانی عمر، با ذکر جزئیات، دربر می‌گیرد. اما این کتاب بیش از آنکه به نقل اعمال و افعال او در موقعیت‌های گوناگون زندگی‌اش پردازد و شرح حوادثی باشد که از سرگذرانده است، داستان احساسات و اندیشه‌های اوست. روسو در این کتاب روح خود را غریبان به خوانندگانش نشان می‌دهد، بی‌هیچ پرده‌پوشی به عیب‌ها و خطاهایش اعتراف می‌کند و می‌گوید که در گیرودار حوادث چه ضعف‌هایی داشته و چه اشتباهاتی از او سر زده که مایه شرمساری‌اش شده است. همچنین از عشق بی‌پایانش به طبیعت، که با دل و جان‌ش در آمیخته بود، به تفصیل سخن می‌گوید.

روسو اعترافات را در سال‌های ۱۷۶۵ تا ۱۷۷۰ نوشت و زندگی خود را از آغاز تا سال ۱۷۶۶ که جزیره سن پی‌یر را ترک گفت، در این کتاب صادقانه باز نمود. بنابراین، نکته مبهمی در زندگی‌اش وجود ندارد و تکرار رویدادهای آن در اینجا ملال‌انگیز خواهد بود. اما به نظر می‌رسد که افزودن چند سطر به گفته‌های او، برای آگاهی خوانندگان از آنچه در خلال سال‌های ۱۷۶۶ تا ۱۷۷۸ (سال مرگ روسو) بر او گذشت و تکمیل زندگی‌نامه خودنوشت او بیجا نباشد. پس از آنکه به فرمان سنای ژنو از جزیره سن پی‌یر رانده شد، به انگلستان رفت و در خانه‌ای که هیوم فیلسوف در اختیارش نهاده بود سکونت گزید. اما او که از مدت‌ها پیش سلامت خود را از دست داده بود و علاوه بر آن، به بیماری سوءظن نیز مبتلا شده بود در هیچ‌جا احساس امنیت نمی‌کرد. نه در انگلستان (۱۷۶۶)، نه در نورماندی در نزد شاهزاده دوکتی (۱۷۶۷)، و نه در لیون، مونکن و دوفینه. در هیچ‌جا آسوده‌خاطر نبود. سرانجام، در ۱۷۷۰، پس از آنکه اجازه بازگشت به پاریس را به او دادند، به آن شهر بازگشت و باقی عمر را در آنجا، در

تنگدستی و تنهایی به سر برد. از آن پس، از کسانی که به دیدارش می‌آمدند روی پوشاند، حرفهٔ رونویسی نت‌های موسیقی را از سر گرفت و به نوشتن خاطراتش، که آن را از ۱۷۶۵ آغاز کرده بود، ادامه داد. در آخرین سال‌های عمر، چون بهبودی نسبی در زندگی‌اش پدیدار شد و به آرامش بیشتری دست یافت، خاطراتش را با نوشتن خیالی‌بافی‌های یک تنها‌گرد کامل کرد. این کتاب حاصل گردش‌ها و پیاده‌روی‌های او در اطراف پاریس و نمودار عشق پرشور او به طبیعت بود. در ماه مه ۱۷۷۸، یکی از ستایشگرانش به نام ژراردن او را به قصر خود در ارمونویل مهمان کرد و روسو در آنجا، در دوم ژوئیه، بر اثر سکنهٔ مغزی درگذشت. پیکرش نخست به خواست خود او در جزیرهٔ پپلیه، واقع در پارک ارمونویل به خاک سپرده شد. سپس در ۱۷۹۴ به پانتئون، که آرامگاه تنی چند از بزرگان فرانسه است، منتقل شد.

روسو در اعترافات، عواطف و احساسات و همچنین رویدادها و ماجراهای تلخ و شیرین زندگی‌اش را با زبانی پرشور و حال بیان کرده و نوشتهٔ خود را به صورت آینهٔ تمام‌نمای ضمیر خویش درآورده است. این غلیان احساسات، در عصری که به پیروی از سنت کلاسیسیسم عقل را بر احساس مقدم می‌داشتند و به تعبیری، سر به جای دل سخن می‌گفت، امری بدیع بود. آنچه روسو با زبانی تغزلی در ستایش طبیعت و نیز در توصیف سرمستی خویش از «عشقی بدون مقصود و منظوره» بیان کرد در همان دوره و در دوره‌های بعد، تأثیری ژرف در دیگر شاعران و نویسندگان، که عرصهٔ گسترده‌تری برای بیان هیجانات روحی خود طلب می‌کردند، بر جا نهاد و آنان را به پیروی از او واداشت. از این رو صاحب‌نظران روسو را آغازگر سبک رمانتیسم و پیشرو نویسندگانی چون شاتوبریان و ژرژ ساند دانسته‌اند. مدت‌ها پیش، برگردانی کم و بیش آزاد از کتاب اعترافات به زبان فارسی انتشار یافته بود اما با گذشت سالیان، و با توجه به ضرورت ترجمه و معرفی شاهکارهای ادبیات جهان، که اعترافات هم یکی از آنهاست، به پیشنهاد آقای حسین کریمی، مدیر ارجمند انتشارات نیلوفر، تصمیم به ترجمهٔ دوبارهٔ آن گرفته شد. این برگردان بر اساس کتابی انجام شد که در سال ۲۰۰۳، با یادداشت‌ها و توضیحات بسیار سودمند پژوهشگر فرانسوی، آلن گروریشار، در فرانسه به چاپ رسیده است. البته چون برخی از این یادداشت‌ها با طول و تفصیل فراوان به جزئیاتی می‌پرداخت که فایدهٔ چندانی برای خوانندگان فارسی‌زبان نداشت پاره‌ای از آنها حذف

و پاره‌ای دیگر خلاصه شد. در اینجا لازم می‌دانم از مترجم گرانقدر آقای سروش حبیبی که با نظر صائب خود این چاپ را برای انتشارات نیلوفر برگزیدند به سهم خود سپاسگزاری کنم. امید است که خوانندگان گرمی این اثر را، به رغم لغزش‌های احتمالی مترجم، بپسندند و آرزوهای نویسنده آن را، که چشم امید به داوری آیندگان دوخته بود، با ستایش از نوشته پراحساس و صادقانه او برآورند.

م.ب.